

Έμφυλη βία και νομοθετικό πλαίσιο
για την αντιμετώπισή της

Βασική Νομοθεσία

- **Νόμος 3500/2006** «για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας»
- **ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ** : Εγκλήματα κατά της προσωπικής ελευθερίας, εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής (άρθρα **322 - 353**)

Βασική Νομοθεσία

- **N. 4531/2018 (ΦΕΚ 62/Α/5.4.2018)** : Κύρωση Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας («Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης»).
- **N.1342/1983 (ΦΕΚ 89/Α/1983)** : Κύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών (CEDAW)
- **N. 3896/2010 (ΦΕΚ 207/Α/8.12.2010)** : Εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (**αρ. 2 γ, δ και αρ. 3 παρ. 2^α και 3** σχετικά με παρενόχληση και σεξουαλική παρενόχληση)

[Νομοθεσία για TRAFFICKING]

- **N. 4216/2013** (ΦΕΚ 266/Α/10-12-2013): -
Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της
Ευρώπης για τη δράση κατά της Εμπορίας
Ανθρώπων («Σύμβαση της Βαρσοβίας»)
- **Νόμος 3064/2002** (ΦΕΚ 248/Α/15-10-2002):
– Για εμπορία ανθρώπων, σεξουαλικά
εγκλήματα, παιδική πορνογραφία κλπ
- **ΠΔ 233/2003** (ΦΕΚ 204/Α/28-8-2003): –
Προστασία και αρωγή σε θύματα trafficking

Άδειες Διαμονής

- **ΚΥΑ 30651/2014 (αρ. 1 γ)** - Προβλέπει την έκδοση νόμιμης άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους σε θύματα ενδοοικογενειακής βίας.
- **Νόμος 4251/2014 – Μεταναστευτικός Κώδικας (αρ. 49)** : Προβλέπει την έκδοση νόμιμης άδειας διαμονής σε θύματα trafficking

Άρθρο 41 Ν. 3907/2011

(Προστασία από την επιστροφή)

1. Απαγορεύεται η επιστροφή αλλοδαπού εφόσον :

A).....

B).....

Η) είναι θύμα ενδοοικογενειακής βίας κατά τις διατάξεις του ν. 3500/2006 και προσέρχεται προς υποβολή καταγγελίας ή αναφορά του περιστατικού στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές (η παραπάνω περίπτωση προστέθηκε με τον πρόσφατο Ν. 4531/2018)

ΝΟΜΟΣ 3500/2006 αρ. 1 παρ. 1

- **ενδοοικογενειακή βία** είναι η τέλεση αξιόποινης πράξης, σε βάρος μέλους της οικογένειας, σύμφωνα με τα άρθρα 6, 7, 8 και 9 του παρόντος (σωματική βλάβη, παράνομη βία και απειλή, βιασμός και κατάχρηση σε ασέλγεια, προσβολή γενετήσιας αξιοπρέπειας) και τα άρθρα 299 (ανθρωποκτονία) και 311 (θανατηφόρα σωματική βλάβη) του Ποινικού Κώδικα.

ΝΟΜΟΣ 3500/2006 (Αρ. 16- ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ)

- Αν οι πράξεις των άρθρων 6, 7 και 9 του παρόντος στρέφονται κατά **ανηλίκου**, η έναρξη της προθεσμίας παραγραφής *αναστέλλεται* μέχρι την ενηλικίωση του θύματος και για ένα έτος μετά, εφόσον πρόκειται για πλημμέλημα, και για τρία έτη μετά, εφόσον πρόκειται για κακούργημα

Ορισμός Οικογένειας (αρ. 1 παρ. 2 Ν. 3500/2006)

- οικογένεια ή κοινότητα που αποτελείται από **συζύγους ή πρόσωπα που συνδέονται με σύμφωνο συμβίωσης ή γονείς και συγγενείς α' και β' βαθμού** εξ αίματος ή εξ αγχιστείας και **τα εξ υιοθεσίας τέκνα τους.**
- στην οικογένεια περιλαμβάνονται, **εφόσον συνοικούν**, συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δ' βαθμού και πρόσωπα των οποίων επίτροπος, δικαστικός παραστάτης ή ανάδοχος γονέας έχει ορισθεί μέλος της οικογένειας, καθώς και **κάθε ανήλικο πρόσωπο που συνοικεί στην οικογένεια.**

Ορισμός Οικογένειας (αρ. 1 παρ. 2 Ν. 3500/2006)

➤ οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και στους μόνιμους συντρόφους και στα τέκνα, κοινά ή ενός εξ αυτών, στους τέως συζύγους, στα μέρη συμφώνου συμβίωσης που έχει λυθεί, καθώς και στους τέως μόνιμους συντρόφους.

--- > **Σημαντικό:** Ο νόμος εφαρμόζεται και στα ομόφυλα ζευγάρια.

Ενδοοικογενειακή σωματική βλάβη (αρ. 6 ν. 3500/2006)

- Το μέλος της οικογένειας το οποίο προξενεί σε άλλο μέλος αυτής σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας του ή με **συνεχή** συμπεριφορά προξενεί εντελώς ελαφρά κάκωση ή βλάβη της υγείας του, τιμωρείται με φυλάκιση, τουλάχιστον, ενός έτους.
- Κίνδυνος για τη ζωή του ή βαριά σωματική βλάβη: επιβάλλεται φυλάκιση, τουλάχιστον, δύο ετών. Αν επακολουθήσει βαριά σωματική ή διανοητική πάθηση του θύματος, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Αν ο υπαίτιος επεδίωκε ή γνώριζε και αποδέχθηκε το αποτέλεσμα της πράξης του, τιμωρείται με κάθειρξη.

Ενδοοικογενειακή σωματική βλάβη (αρ. 6 ν. 3500/2006)

- Σε βάρος **εγκύου** ή σε βάρος μέλους της οικογένειας το οποίο, από οποιαδήποτε αιτία, είναι ανίκανο να αντισταθεί, τιμωρείται με φυλάκιση, **τουλάχιστον**, δύο ετών
- **Ενώπιον ανήλικου** μέλους της οικογένειας, τιμωρείται με φυλάκιση, **τουλάχιστον**, ενός έτους.

Ενδοοικογενειακή σωματική βλάβη (αρ. 6 ν. 3500/2006)

- Αν η πράξη συνιστά μεθοδευμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματικής εξάντλησης, επικίνδυνης για την υγεία, **ή ψυχικού πόνου**, ικανού να επιφέρει σοβαρή ψυχική βλάβη, ιδίως με την παρατεταμένη **απομόνωση** του θύματος, επιβάλλεται **κάθειρξη**. Αν το θύμα είναι **ανήλικος**, επιβάλλεται **κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών**.
- Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αντίστοιχα και όταν ο δράστης εργάζεται **σε φορέα παροχής κοινωνικής μέριμνας**, η δε πράξη του στρέφεται σε βάρος προσώπου, το οποίο δέχεται τις υπηρεσίες του φορέα αυτού.

Ενδοοικογενειακή παράνομη βία και απειλή (αρ. 7 παρ. 1 ν. 3500/2006)

- Το μέλος της οικογένειας το οποίο **εξαναγκάζει** άλλο μέλος χρησιμοποιώντας βία ή απειλή με σπουδαίο και άμεσο κίνδυνο σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή χωρίς το θύμα να υποχρεούται προς τούτο τιμωρείται **με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών**, ανεξάρτητα από το αν το απειλούμενο κακό στρέφεται εναντίον του ίδιου του θύματος ή κάποιου από τους οικείους του, υπό την έννοια της περίπτωσης β' του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα

[Αρ. 13 ΠΚ]

- **Οικείοι:** οι συγγενείς εξ αίματος και εξ αγχιστείας σε ευθεία γραμμή, οι θετοί γονείς και τα θετά τέκνα, οι σύζυγοι, οι μνηστευμένοι, οι αδελφοί και οι σύζυγοι και οι μνηστήρες των αδελφών, καθώς και οι επίτροποι ή επιμελητές του υπαιτίου και όσοι βρίσκονται υπό την επιτροπεία ή επιμέλεια του υπαιτίου

Ενδοοικογενειακή παράνομη βία και απειλή (αρ. 7 παρ.2 ν. 3500/2006)

- Το μέλος της οικογένειας το οποίο **προκαλεί τρόμο ή ανησυχία** σε άλλο μέλος της οικογένειας, απειλώντας το με βία ή άλλη παράνομη πράξη ή παράλειψη, τιμωρείται με φυλάκιση.

Βιασμός (336 ΠΚ)

- Όποιος με σωματική **βία** ή με **απειλή** σπουδαίου και άμεσου κινδύνου εξαναγκάζει άλλον σε συνουσία ή σε άλλη ασελγή πράξη ή σε ανοχή της **τιμωρείται με κάθειρξη.**
- Αν η πράξη της προηγούμενης παραγράφου έγινε από δύο ή περισσότερους δράστες που ενεργούσαν **από κοινού**, επιβάλλεται **κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.**

ΑΡ. 36 Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης (κυρώθηκε με ν. 4531/2018)

❖ **Σεξουαλική βία συμπεριλαμβανομένου του βιασμού**

1. Τα Μέρη λαμβάνουν τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί η ποινικοποίηση των ακόλουθων εκ προθέσεως συμπεριφορών:

- α.** διάπραξη **μη συναινετικής** κολπικής, πρωκτικής ή στοματικής διείσδυσης σεξουαλικού χαρακτήρα στο σώμα άλλου ατόμου με τη χρησιμοποίηση οποιουδήποτε οργάνου του σώματος ή αντικειμένου.
- β.** διάπραξη άλλων **μη συναινετικών** πράξεων σεξουαλικού χαρακτήρα με άτομο
- γ.** ο εξαναγκασμός άλλου ατόμου να συμμετέχει σε μη συναινετικές πράξεις σεξουαλικού χαρακτήρα με τρίτο άτομο.

ΑΡ. 36 Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης

2. Η συναίνεση πρέπει να παρέχεται εκουσίως, ως αποτέλεσμα της ελεύθερης βούλησης του ατόμου η οποία αξιολογείται στο πλαίσιο των περιστάσεων.

Κατάχρηση σε ασέλγεια (338 ΠΚ)

- Όποιος με κατάχρηση της παραφροσύνης άλλου ή της από οποιαδήποτε αιτία προερχόμενης **ανικανότητάς** του να αντισταθεί, ενεργεί επ' αυτού συνουσία ή άλλη ασελγή πράξη τιμωρείται με **κάθειρξη μέχρι δέκα ετών**.
- Αν ο παθών είναι ανήλικος, τιμωρείται με **κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών**.

Κατάχρηση σε ασέλγεια (338 ΠΚ)

- Όποιος με κατάχρηση των παραπάνω καταστάσεων προσβάλλει την αξιοπρέπεια άλλου στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του με ασελγείς χειρονομίες ή προτάσεις που αφορούν σε ασελγείς πράξεις, τιμωρείται με **φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών**.
- Αν ο παθών είναι ανήλικος, τιμωρείται με **κάθειρξη μέχρι δέκα ετών**.
- Αν η πράξη της παραγράφου 1 έγινε από δύο ή περισσότερους που ενεργούσαν **από κοινού**, επιβάλλεται **κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών**.

Ενδοοικογενειακή προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας (αρ. 9 Ν. 3500/2006)

- Το μέλος της οικογένειας το οποίο προσβάλλει την αξιοπρέπεια άλλου μέλους της, με ιδιαίτερα ταπεινωτικό λόγο ή έργο που ανάγεται στη γενετήσια ζωή του, τιμωρείται με **φυλάκιση μέχρι δύο ετών**.
- Με **φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών μέχρι τριών ετών** τιμωρείται η πράξη της προηγούμενης παραγράφου, αν ο παθών είναι ανήλικος.
- Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αντίστοιχα και όταν ο δράστης εργάζεται σε φορέα παροχής κοινωνικής μέριμνας, η δε πράξη του στρέφεται σε βάρος προσώπου, το οποίο δέχεται τις υπηρεσίες του φορέα αυτού.

Παρακώλυση απονομής της δικαιοσύνης (αρ. 10 Ν. 3500/2006)

- Όποιος σε υπόθεση ενδοοικογενειακής βίας **απειλεί** μάρτυρα ή μέλος της οικογένειάς του ή **ασκεί βία** εναντίον του ή τον **δωροδοκεί**, με σκοπό την παρακώλυση απονομής της δικαιοσύνης, τιμωρείται με **φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών μέχρι τριών ετών**.

Ποινική Διαμεσολάβηση (αρ. 11 -14 ν. 3500/2006)

- Αφορά μόνο σε πλημμελήματα
- Δεν εφαρμόζεται στην αυτόφωρη διαδικασία
- Με ανεπιφύλακτη δήλωση δράστη & συναίνεση θύματος
- Αναστολή παραγραφής, υφ' όρον αρχειοθέτηση
- Αν ο ενδιαφερόμενος συμμορφωθεί προς τους όρους της ποινικής διαμεσολάβησης για χρονικό διάστημα τριών ετών, τότε η σχετική διαδικασία ολοκληρώνεται και εξαλείφεται η ποινική αξίωση της πολιτείας για το έγκλημα που αφορά.
- Η σχετική διάταξη καταχωρείται στο ποινικό μητρώο.
- Δεν εφαρμόζεται σε δικαστ.συμπαράστατες, αναδόχους και επιτρόπους.

Αυτεπάγγελη δίωξη

- ☐ σωματική βλάβη,
- ☐ παράνομη βία και απειλή,
- ☐ βιασμός και κατάχρηση σε ασέλγεια,
- ☐ προσβολή γενετήσιας αξιοπρέπειας
- ☐ ανθρωποκτονία
- ☐ θανατηφόρα σωματική βλάβη
- ☐ παρακώλυση απονομής δικαιοσύνης

Τι σημαίνει αυτό?

- Δεν απαιτείται η υποβολή παραβόλου
- Δεν μπορεί το θύμα να ανακαλέσει την καταγγελία

Περιοριστικοί όροι (αρ. 18 ν.3500/2006)

- Επιβάλλονται από ποινικό δικαστήριο, Δικαστικό Συμβούλιο, Ανακριτή ή Εισαγγελέα

ΙΔΙΩΣ

- απομάκρυνση δράστη από την οικογενειακή κατοικία,
- μετοίκηση,
- απαγόρευση να προσεγγίζει τους χώρους κατοικίας ή και εργασίας του θύματος, κατοικίες στενών συγγενών του, τα εκπαιδευτήρια των παιδιών και ξενώνες φιλοξενίας.
- Η παραβίαση τους επισύρει ποινή φυλάκισης

ΜΑΡΤΥΡΕΣ (αρ. 19 Ν.3500/2006)

- Σε υποθέσεις ενδοοικογενειακής βίας, μέλη της οικογένειας εξετάζονται ως μάρτυρες **χωρίς όρκο**.
- Οι ανήλικοι κατά την εκδίκαση των υποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου δεν κλητεύονται ως μάρτυρες στο ακροατήριο, αλλά αναγιγνώσκεται η κατάθεση τους, εφόσον υπάρχει, εκτός εάν η εξέταση τους κρίνεται αναγκαία από το δικαστήριο.

Τήρηση εχεμύθειας (αρ. 20 Ν. 3500/2006)

- Οι **αρμόδιες αστυνομικές αρχές** που διενεργούν προανάκριση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 243 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (αυτόφωρη διαδικασία), απαγορεύεται να ανακοινώνουν με οποιονδήποτε τρόπο το ονοματεπώνυμο του θύματος και του κατηγορουμένου, τη διεύθυνση κατοικίας τους, καθώς και οποιαδήποτε άλλα στοιχεία είναι δυνατόν να αποκαλύψουν την ταυτότητα τους.
- Οι παραβάτες της διατάξεως αυτής τιμωρούνται **με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.**

Αστικές Προεκτάσεις

- ❑ Η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί (μαχητό) **τεκμήριο κλονισμού** του γάμου (αρ. 1439 ΑΚ)
- ❑ Σε υποθέσεις ενδοοικογενειακής βίας μπορεί να διατάσσεται με **απόφαση ασφαλιστικών μέτρων** (735 ΚΠολΔ) ιδίως η απομάκρυνση του καθ' ου από την οικογενειακή κατοικία, η μετοίκηση του, η απαγόρευση να προσεγγίζει τους χώρους κατοικίας ή και εργασίας του αιτούντος, κατοικίες στενών συγγενών του, τα εκπαιδευτήρια των παιδιών και ξενώνες φιλοξενίας
- ❑ Το θύμα μπορεί, αποκτώντας την **επιμέλεια** του προσώπου των τέκνων, να αλλάξει τόπο διαμονής (Άλλως, τελείται το αδίκημα της **αυτοδικίας** κατά **331 ΠΚ----**Προσοχή !!! όχι της αρπαγής κατ'άρθρο **324 ΠΚ**)

Προστασία από την Έμφυλη Βία με νέες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (Ν. 4531/2018)

- ΑΡ. 315Β ΠΚ (**Ακρωτηριασμός Γυναικείων γεννητικών οργάνων**) : Όποιος προκαλεί ή παροτρύνει με οποιονδήποτε τρόπο γυναίκα να υποβληθεί σε ακρωτηριασμό γεννητικών οργάνων, καθώς και όποιος δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο προκαλεί ή διεγείρει στην πράξη αυτή τιμωρείται με φυλάκιση.

Προστασία από την Έμφυλη Βία με νέες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα

- ΑΡ. 323^Α ΠΚ (**Εμπορία Ανθρώπων**) : Όποιος, με τη χρήση βίας, απειλής βίας ή άλλων εξαναγκαστικών μέσων, με επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας ή με απαγωγή, προσλαμβάνει, μεταφέρει, προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλπει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο, με σκοπό την αφαίρεση κυττάρων, ιστών ή οργάνων του σώματός του ή για να εκμεταλλευτεί ο ίδιος ή άλλος την εργασία ή την επαιτεία του ή με σκοπό να εξαναγκάσει το πρόσωπο αυτό σε τέλεση γάμου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.

Προστασία από την Έμφυλη Βία με νέες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα

- Αρ. 333 παρ.1 εδ β' (μη εμφανής παρακολούθηση ή παρενόχληση / «**stalking**») : Με ποινή φυλάκισης μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή τιμωρείται και όποιος, χωρίς απειλή βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης, προκαλεί σε άλλον τρόμο ή ανησυχία, με την επίμονη καταδίωξη ή παρακολούθησή του, όπως ιδίως με την επιδίωξη διαρκούς επαφής μέσω τηλεπικοινωνιακού ή ηλεκτρονικού μέσου ή με επανειλημμένες επισκέψεις στο οικογενειακό, κοινωνικό ή εργασιακό περιβάλλον αυτού, παρά την εκπεφρασμένη αντίθετη βούλησή του.
- Απαιτείται υποβολή έγκλησης.

Προστασία από την Έμφυλη Βία με νέες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα

- **ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ** η παρ. 3 του αρ. 339 ΠΚ (Αποπλάνηση ανηλίκων) : ~~«αν μεταξύ του υπαιτίου και του παθόντος, τελέστηκε γάμος, δεν ασκείται ποινική δίωξη, και αν τυχόν είχε ασκηθεί δεν συνεχίζεται αλλά κηρύσσεται απαράδεκτη. Η ποινική δίωξη ασκείται ή συνεχίζεται μετά την ακύρωση του γάμου»~~

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

<http://www.isotita.gr/emfyli-via/>

Λειτουργούν ήδη :

- **Συμβουλευτικά Κέντρα της ΓΓΙΦ** σε Αθήνα, Πειραιά, Ηράκλειο, Λαμία, Πάτρα, Τρίπολη, Ιωάννινα, Κέρκυρα, Κομοτηνή, Λάρισα, Μυτιλήνη και Ερμούπολη, Θεσσαλονίκη και Κοζάνη.
- **είκοσι πέντε (25) Συμβουλευτικά Κέντρα στους Δήμους** : Αλεξανδρούπολης, Αρταίων, Βέροιας, Ζακύνθου, Θήβας, Καβάλας, Καλαμάτας, Κεφαλονιάς, Καστοριάς, Κατερίνης, Κερατσινίου-Δραπετσώνας, Κορινθίων, Κω, Περιστερίου, Πρέβεζας, Πύργου, Ρεθύμνης, Ρόδου, Σερρών, Τρικκαίων, Φλώρινας, Φυλής, Χαλανδρίου, Χαλκιδέων και Χίου

Τηλεφωνική γραμμή SOS 15900

- Η γραμμή SOS 15900 για γυναίκες θύματα βίας.
- **24ωρη** λειτουργία / **365 μέρες** το χρόνο
- υπηρεσίες ενημέρωσης και τηλεφωνικής συμβουλευτικής σε θύματα όλων των μορφών βίας λόγω φύλου.

ΞΕΝΩΝΕΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ και των παιδιών τους

- (19) Ξενώνες Φιλοξενίας των γυναικών θυμάτων βίας και των παιδιών τους στους
Δήμους: Αγρινίου, Αθηναίων, Αχαρνών, Βόλου, Ηρακλείου (Κρήτης), Θεσσαλονίκης, Ιωαννιτών, Κέρκυρας, Κοζάνης, Κομοτηνής, Κορδελιού-Ευόσμου, Λαμιέων, Λαρισαίων, Λέσβου, Πατρέων, Πειραιώς, Ρόδου, Τρίπολης και Χανίων.
- Δύο (2) Ξενώνες του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) στην Αθήνα και την Θεσσαλονίκη

ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ

- Υποβολή μήνυσης (γραφτής ή προφορικής) σε οποιοδήποτε αστυνομικό τμήμα.
- Αν η μήνυση γίνει εντός «αυτοφώρου» (μέχρι 23.59 μμ της επόμενης από την τέλεση του αδικήματος ημέρας) οι αστυνομικές αρχές **οφείλουν να αναζητήσουν και να συλλάβουν τον δράστη.**
- Η σχετική μήνυση μπορεί να υποβληθεί και στην κατά τόπο αρμόδια Εισαγγελία.
- Ο Εισαγγελέας (ή το ΑΤ όπου υποβλήθηκε η μήνυση, διά του αρμόδιου Εισαγγελέα) δίνει γραπτή εντολή στον αρμόδιο ιατροδικαστή για να υποβληθεί το θύμα σε ιατροδικαστική εξέταση. Μετά την εξέταση και αξιολόγηση της εγκληματολογικής υπηρεσίας, το θύμα μπορεί να αναζητήσει αντίγραφο της έκθεσης.

ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ

- Σε περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας το θύμα μπορεί να αποχωρήσει από την οικογενειακή εστία (μαζί με τα παιδιά, αν υπάρχουν) χωρίς αυτό να θεωρείται εγκατάλειψη συζυγικής στέγης .
- Είναι σημαντικό να έχει ήδη καταχωρηθεί το περιστατικό παρενόχλησης στο «βιβλίο συμβάντων» της αστυνομίας και να ρυθμιστεί άμεσα η επιμέλεια των τέκνων με αίτηση ασφαλιστικών μέτρων (ώστε να αποφύγουμε την περίπτωση της αυτοδικίας)

ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ

- **Ασφαλιστικά μέτρα:** Σε περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας, η απομάκρυνση του φερόμενου ως δράστη από την κατοικία, η μετοίκησή του, η απαγόρευση προσέγγισης των χώρων κατοικίας ή εργασίας του θύματος, των σχολείων των παιδιών κλπ μπορούν να ζητηθούν από το Δικαστήριο (735 ΚΠολΔ) Με ασφαλιστικά μέτρα ομοίως ρυθμίζεται προσωρινά η επιμέλεια των τέκνων, και μπορεί να ζητηθεί προσωρινή επιδίκαση διατροφής.

ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ

- Μέσα από 60 μέρες από την επίδοση της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων που επιδικάζει προσωρινή διατροφή πρέπει κατ'άρθρο 729 παρ. 5 ΚΠολΔ να ασκηθεί κύρια αγωγή, άλλως το ασφαλιστικό μέτρο παύει αυτοδικαίως να ισχύει.

ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με το αρ. 932 ΑΚ το θύμα μπορεί να ζητήσει χρηματική αποζημίωση για ηθική βλάβη.

- Σε περίπτωση θανάτου του θύματος, η χρηματική αποζημίωση μπορεί να αποδοθεί στην οικογένεια του θύματος λόγω ψυχικής οδύνης.
- Σε περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας, το θύμα έχει το δικαίωμα να ζητήσει χρηματική αποζημίωση για την ηθική βλάβη που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 1.000 ευρώ (άρθρο 5 Ν. 3500/2006).

ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ

- Έκδοση διαζυγίου - (Σε περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας):
 - Έκδοση **συναινετικού διαζυγίου**, εάν ο σύζυγος συμφωνήσει, αλλά και
 - Η έκδοση διαζυγίου μπορεί να ζητηθεί, ανεξάρτητα από τη συμφωνία του άλλου συζύγου, με **αγωγή ισχυρού κλονισμού** του γάμου (*ΑΚ 1439)
- **Αξίωση διατροφής :**
 - Η σύζυγος δικαιούται, εκτός από διατροφή για τα ανήλικα τέκνα , διατροφή και για την ίδια, αν αποδεδειγμένα δεν μπορεί να εργασθεί (μεταγαμιαία διατροφή).

Αυτεπαγγέλτως διωκόμενα εγκλήματα

- Δεν απαιτείται παράβολο για την υποβολή της μήνυσης !!! (αρ. 46 παρ. 2 ΚΠΔ) «Δεν απαιτείται κατάθεση παραβόλου για τα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και τα εγκλήματα κατά της ενδοοικογενειακής βίας και τα εγκλήματα ρατσιστικών διακρίσεων (άρθρα 81Α και 361Β του Ποινικού Κώδικα) και τα εγκλήματα παραβιάσεων της ίσης μεταχείρισης»
- Το θύμα δεν δύναται να ανακαλέσει την καταγγελία του.
- Οι αστυνομικές αρχές οφείλουν να ανοίξουν δικογραφία ακόμη και αν το θύμα δεν επιθυμεί την δίωξη του δράστη
- Σε περίπτωση που αστυνομικές αρχές αδιαφορούν χωρεί αναφορά στον Εισαγγελέα για παράβαση καθήκοντος.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ-καλές πρακτικές

- Διασφάλιση εμπιστευτικότητας στη διαδικασία
- Ενημέρωση για συμβουλευτικά κέντρα, ξενώνες φιλοξενίας κλπ
- Εφαρμογή της αυτόφωρης διαδικασίας, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις !!!!

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ - μη ορθές πρακτικές

- Αποθάρρυνση
- Αίτημα καταβολής παραβόλου μήνυσης
- Καθυστέρηση στην έκδοση αντιγράφου από βιβλίο συμβάντων
- Παράλειψη μέριμνας για τυχόν ανήλικα σε περίπτωση σύλληψης – κράτησης γονέων
- Παραβίαση απορρήτου διεύθυνσης καταφυγίου
- Πολύωρη αναμονή
- Σύλληψη παράτυπης μετανάστριας που καταγγέλλει περιστατικό ενδοοικογενειακής βίας

Υποχρέωση Αναφοράς Αξιόποινης Πράξης (αρ. 40 Κ.Ποιν.Δ)

1. **Ακόμα και ιδιώτες** οφείλουν στις συγκεκριμένες περιπτώσεις που προβλέπονται από το νόμο, αν αντιληφθούν οι ίδιοι αξιόποινη πράξη που διώκεται αυτεπαγγέλτως, να την αναγγείλουν στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή σε οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο. Η αναγγελία αυτή μπορεί να γίνει είτε εγγράφως με μια αναφορά ή προφορικά, οπότε συντάσσεται έκθεση.
2. Στην αναφορά ή στην προφορική δήλωση πρέπει να αναφέρονται όλες οι λεπτομέρειες που αφορούν την πράξη, τους δράστες και τις αποδείξεις.
3. Αν πολλοί πληροφορήθηκαν για την αξιόποινη πράξη, τότε καθένας έχει ξεχωριστά την υποχρέωση αυτή.

Ευθύνη Ψυχιάτρων, Ψυχολόγων κλπ

Οι ψυχίατροι, ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί, οι οποίοι εργάζονται σε **δημόσιες** παιδοψυχιατρικές μονάδες και ενεργούν **στο πλαίσιο δικαστικής ή κοινωνικής έρευνας** που διεξάγεται από δικαστικό λειτουργό για τη διακρίβωση **κακοποίησης ανηλίκου**, δεν εγκαλούνται και δεν ενάγονται για γνώμη που διατύπωσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εκτός αν ενήργησαν με δόλο ή παραβίασαν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η ρύθμιση εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς υποθέσεις.

Ευθύνη Κοιν. Λειτουργών

- **αρ. 6 παρ. ε' του ΠΔ 23/1992 :**

"Δεν αποτελεί παραβίαση της επαγγελματικής εχεμύθειας η γνωστοποίηση από τον Κοινωνικό Λειτουργό πληροφοριών ή γεγονότων, όταν η ενέργειά του αποσκοπεί στη διαφύλαξη της ανθρώπινης ζωής ή την προστασία της σωματικής και ψυχικής ακεραιότητας **ανηλίκων**".

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας!!

**STOP
VIOLENCE
AGAINST
WOMEN**

